

Zakon o divljači i lovstvu

(prečišćen tekst)

*Zakon je objavljen u „Službenom listu CG“, br. 52/08 i
48/15*

(čl. 23. i 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o divljači i lovstvu, se ne nalaze u prečišćenom tekstu, već su dati u prilogu)

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se gazdovanje sa divljači i lovstvo u Crnoj Gori.

Član 2

Gazdovanje sa divljači obuhvata uzgoj, zaštitu, lov i korišćenje divljači i njenih djelova. Lovstvo kao djelatnost organizovanog gazdovanja sa divljači u javnom je interesu.

Član 3

Divljač, kao prirodno bogatstvo i dobro od opštег interesa, su zakonom određene životinjske vrste sisara i ptica koje slobodno žive u prirodi ili se uzgajaju u prostoru namijenjenom za uzgoj i razmnožavanje u svrhu lova i korišćenja.

Divljač, u smislu ovoga zakona, su životinjske vrste:

1) krupna dlakava divljač:

- jelen obični (*Cervus elephas L.*);
- jelen lopatar (*Dama dama L.*);
- srna obična (*Capreolus capreolus L.*);
- divokoza (*Rupicapra rupicapra L.*);
- muflon (*Ovis musimon Pall.*);
- svinja divlja (*Sus scrofa L.*);
- mrki medvjed (*Ursus arctos L.*);
- vuk (*Canis lupus L.*);

2) sitna divljač:

a) sitna dlakava divljač:

- jazavac (*Meles meles L.*);
- mačka divlja (*Felis silvestris Schr.*);
- kuna bjelica (*Martes foina Ehr.*);
- kuna zlatica (*Martes martes L.*);
- lasica mala (*Mustela nivalis L.*);
- lasica velika, hermelin (*Mustela erminea L.*);
- tvor (*Putorius putorius L.*);
- zec obični (*Lepus europaeus Pall.*);
- puh veliki (*Glis glis L.*);

- vjeverica (*Sciurus vulgaris* L.);
- lisica (*Vulpes vulpes* L.);
- šakal (*Canis aureus* L.);
- b) pernata divljač:
  - veliki tetrijeb, gluhan (*Tetrao urogallus* L.);
  - lještarka (*Tetrastes bonasia* L.);
  - fazan (*Phasianus sp.* L.);
  - jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca* Meissn.);
  - prepelica pućpura (*Coturnix coturnix* L.);
  - šumska šljuka - bena (*Scolopax rusticola* L.);
  - bekasina (kokošica) (*Gallinago gallinago* L.);
  - golub grivnjaš (*Columba palumbus* L.);
  - golub pećinar (*Columba livia* Gmelin.);
  - grlica (*Streptopelia turtur* L.);
  - gugutka (*Streptopelia decaocto* Friv.);
  - guska divlja (*Anser anser* L.);
  - patka divlja - gluvara (*Anas platyrhynchos* L.);
  - patka zviždara (*Anas penelope* L.);
  - patka čegrtaljka (*Anas strepera* L.);
  - patka glavata (siva plovka) (*Aythya ferina* L.);
  - éubasta (krunasta) patka (*Aythya fuligula* L.);
  - patka krža kržulja (*Anas crecca* L.);
  - liska crna - baljoška (*Fulica atra* L.);
  - vrana siva (*Corvus corone cornix* L.);
  - svraka (*Pica pica* L.);
  - sojka (*Garrulus glandarius* L.).

Ako se na području Crne Gore pojavi ili se na njega unese neka životinjska vrsta, organ državne uprave nadležan za poslove lovstva (u daljem tekstu: Ministarstvo), uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, odrediće smatra li se ona divljači, u smislu ovog zakona.

Introdukcija i reintrodukcija životinjskih vrsta iz stava 3 ovoga člana može se izvršiti u skladu sa zakonom, nakon istraživanja, na osnovu studije procjene rizika unošenja u prirodu i uz saglasnost Ministarstva i ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode, uvažavajući regulativu Evropske unije, iskustva drugih zemalja i na način koji ne šteti prirodnim staništima divljači i divljoj autohtonoj fauni i flori.

Član 4

Divljač je u državnoj svojini.

Divljač u Crnoj Gori uživa posebnu zaštitu.

Crna Gora materijalno pomaže zaštitu i uzgoj divljači i unaprjeđivanje lovstva.

Član 5

Pravo lova imaju pravna lica na osnovu prava korišćenja lovišta, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Pravo lova ne može se ustupiti drugom pravnom licu niti prenosi putem potkorišćenja lovišta.

Fizička lica se mogu baviti lovom divljači i koristiti je pod uslovima i na način predviđen ovim zakonom.

Stranci, koji nemaju prebivalište u Crnoj Gori, mogu loviti pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

Lov divljači ograničava se preuzimanjem mjera predviđenim ovim zakonom, kad to zahtijevaju interesi zaštite i uzgoja divljači.

Član 6

Mjere uzgoja, zaštite, lova i racionalnog korišćenja divljači utvrđuju se programom razvoja lovstva, lovnom osnovom i drugim planskim dokumentima, koji se donose u skladu sa ovim zakonom.

Član 7

Lovište se dodjeljuje na korišćenje pravnom licu, na način i pod uslovima određenim ovim zakonom.

Pravna lica kojima je lovište dodijeljeno na korišćenje obezbjeđuju sredstava za uzgoj i zaštitu divljači iz sredstava ostvarenih korišćenjem lovišta i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 8

Lovački savez Crne Gore (u daljem tekstu: Lovački savez) je nacionalna asocijacija lovaca u koju su uključene lovačke organizacije, korisnici lovišta, privredna društva i druga pravna lica koja se bave lovstvom, kao i druge organizacije zainteresovane za razvoj lovstva.

Lovački savez može osnovati najmanje pet korisnika lovišta.

Lovački savez osniva se osnivačkim aktom koji, naročito, sadrži: naziv i sjedište Lovačkog saveza; djelatnost Lovačkog saveza; ciljeve radi čijih ostvarivanja je osnovan; podatke o osnivaču; određivanje organa, njihov sastav, način izbora i nadležnost; način obezbjeđenja sredstava za rad; predstavljanje i zastupanje i druge podatke od značaja za Lovački savez i ostvarivanje njegove djelatnosti.

U Crnoj Gori se može osnovati samo jedna nacionalna asocijacija lovaca.

Lovački savez, u promociji lovstva u Crnoj Gori, predstavlja svoje članove u zemlji i inostranstvu i vrši druge poslove od javnog interesa u skladu sa zakonom.

Član 9

Ovaj zakon primjenjuje se i na zaštićena područja, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 10

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) zaštitom divljači smatra se preuzimanje mjera koje obezbjeđuju uslove za opstanak i razvoj određene vrste divljači, kao i njenu zaštitu od protivzakonitog korišćenja;

2) uzgojem divljači smatra se preuzimanje mjera koje obezbjeđuju održavanje, obnavljanje i povećanje broja divljači, prema prirodnim i drugim mogućnostima lovišta;

3) korišćenje divljači je korišćenje trofeja, djelova divljači ili korišćenje divljači u turističke svrhe ili prezentacijske djelatnosti;

4) vještačkim prirastom smatra se unošenje divljači uzgojene u posebnim objektima - uzgajalištima;

5) lovni rezervat je nelovna površina i dio lovišta u kojem se preuzimaju posebne mjere uzgoja i zaštite, radi obnavljanja (reprodukциje) divljači;

6) lovnim zabranom se smatra izdvojena površina u lovištu na kojoj je zabranjen lov;

7) organizovano gazdovanje sa divljači (u daljem tekstu: gazdovanje) obuhvata: preuzimanje mjera u životnoj sredini divljači na uzgoju i zaštiti divljači; organizovanje lova i racionalnog korišćenja divljači i intervencije u populaciji divljači zbog privrednih, veterinarsko-sanitarnih, zdravstvenih i drugih opravdanih razloga;

8) pravo lova je ovlašćenje da se na određenoj površini zemljišta (lovištu) mogu sprovoditi radnje uzgoja, zaštite, lova i korišćenja divljači i njenih djelova, u skladu sa ovim zakonom;

9) korišćenje lovišta je pravo lova stečeno na osnovu dobijenog prava korišćenja lovišta u skladu sa ovim zakonom;

10) korisnik lovišta je pravno lice koje je steklo pravo lova na osnovu korišćenja lovišta;

11) lovište je određena površina zemljišta koje je zaokružena prostorna cjelina u kojoj postoje prirodni i drugi uslovi za uzgoj, zaštitu, lov i korišćenje divljači i njenih djelova;

12) lovna osnova je planski akt kojim se detaljno uređuje gospodovanje određenom divljači i lovištem za određeno vremensko razdoblje u skladu s mogućnosti staništa, brojnosti i stanjem populacije divljači koja se uzgaja i prisutnosti zaštićenih vrsta;

13) trofej divljači je divljač ili njeni djelovi obrađeni u skladu sa propisima C.I.C.-a za čuvanje ili ocjenjivanje;

14) vrhunski trofej divljači je trofej ocijenjen po pravilima C.I.C.-a s većim brojem bodova od vrijednosti trofeja divljači, koje je zabranjeno iznositi iz zemlje;

15) lovočuvar je lice koje ima lovački i lovočuarski ispit, koje čuva lovište i obavlja druge poslove na uzgoju, zaštitu, lov i korišćenju divljači i njenih djelova;

16) lovac je lice koje ima položeni lovački ispit, lovnu dozvolu i lovnu kartu i obavlja osnovne zadatke lova: uzgoj, zaštitu, lov i korišćenje divljači i njenih djelova uz poštovanje lovačkih običaja i etike;

17) ocjenjivač trofeja divljači je lice koje ima položen ispit za ocjenjivača trofeja divljači;

18) lovna godina je period od 1. aprila tekuće do 31. marta naredne godine;

19) C.I.C. je Međunarodni savjet za lov i očuvanje divljači.

20) lovostaj je period u kome je, u skladu sa zakonom, zabranjeno loviti, progoniti ili uzneniravati divljač;

21) lovna karta i lovna dozvola su javne isprave kojom se lovcu utvrđuje pravo na lov;

22) sokolarenje je način lova pomoću posebno uvježbanih ptica grabljivica, koji se bliže propisuje posebnim pravilnikom Ministarstva;

23) sanitarni odstrijel divljači je odstrijel bolesne ili ranjene divljači, koji može da se vrši i u vrijeme lovostaja.

II. PROSTORNE JEDINICE ZA PLANIRANJE I UPRAVLJANJE

1. Lovno područje

Član 11

Lovno područje je šira prirodna, geografska i ekološka cjelina u kojoj, zbog specifičnih životnih uslova, žive jedna ili više vrsta divljači tokom cijele godine i ostvaruju najveći uticaj na sredinu.

Radi racionalne zaštite, uzgoja i korišćenja divljači, teritorija Crne Gore dijeli se na lovna područja, koja se za izvođenje planiranih mjera dijeli na lovišta, kao njihove djelove.

Lovna područja utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog Ministarstva.

2. Lovište

Član 12

Lovišta su prostorne cjeline koje se ustanovljavaju na poljoprivrednim i vodnim površinama, površinama obraslim šumama i šumskom zemljištu, po pravilu, ne manjem od 3000 hektara, koje

predstavljaju prirodnu i zaokruženu lovno-privrednu cjelinu i u kojima postoje prirodni i drugi uslovi za uspješan razvoj lovstva.

Prema namjeni lovišta se dijele na lovišta i lovišta sa posebnom namjenom.

Nelovne površine su: površine na kojima je zbog zaštite biodiverziteta trajno zabranjen lov na sve vrste divljači (zaštićena prirodna dobra ili pojedini njihovi djelovi, lovni rezervati i sl.); naselja i zaseoci; javni parkovi i groblja, površine svih javnih puteva, pruga i druge slične površine; objekti za liječenje, sport, turizam i rekreaciju; objekti i proizvodne i skladišne površine industrijskih objekata, rudnika, solana i dr.; dvorišta seoskih domaćinstava i industrijskih i neindustrijskih objekata; površine koje služe za vojne, naučne i nastavne potrebe; ograđeni prostori u kojima nije dozvoljen pristup ili u kojima se divljač vještački uzgaja; vrtovi, višegodišnji zasadi i rasadi ograđeni ogradom koja ne dozvoljava prolaz zecu ili papkastoj divljači, kao i površine mora, morskog dobra i ribnjaka.

U lovne površine, izuzev površina iz stava 3 ovog člana, ubrajaju se sve površine, uključujući i one na kojima je, zbog očuvanja određene vrste divljači, privremeno zabranjen lov.

Lovne i nelovne površine određuju se u katastru lovišta.

Član 13

Vlada, na predlog Ministarstva:

- ustanovljava lovišta;
- osniva lovišta sa posebnom namjenom.

Akt o ustanavljanju, odnosno osnivanju lovišta sadrži: naziv, granice i površinu lovišta, vrste i fond divljači, lovne objekte u lovištu i druge neophodne podatke.

Lovišta se daju na korišćenje, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Lovišta sa posebnom namjenom osnivaju se radi očuvanja i usmjeravanja razvoja populacije divljači i njene životne sredine u najočuvanijim i najkarakterističnijim prirodnim područjima Crne Gore.

Stručne podloge za osnivanje lovišta sa posebnom namjenom pripremaju se u saradnji sa Lovačkim savezom, institucijama iz oblasti zaštite prirode i nadležnim organom lokalne samouprave.

Lovišta posebne namjene koristi organ državne uprave nadležan za gazdovanje šumama.

Vlada pri osnivanju lovišta sa posebnom namjenom određuje:

- obaveze korisnika lovišta,
- režim gazdovanja sa divljači u lovištu.

III. DODJELA LOVIŠTA NA KORIŠĆENJE

Član 14

Lovišta se dodjeljuju na korišćenje pravnim licima koja ispunjavaju uslove iz čl. 46 i 47 ovog zakona, na period do 10 godina.

Član 15

Postupak dodjele lovišta na korišćenje pokreće se na osnovu javnog konkursa koji na osnovu odluke Vlade raspisuje Ministarstvo.

Konkurs iz stava 1 ovog člana, u skladu sa odlukom Vlade, sadrži bliže uslove o dodjeli lovišta na korišćenje, i to: naziv i površinu lovišta, podatke o divljači i lovnim objektima, vrijeme na koje se lovište dodjeljuje na korišćenje; kadrovske, tehničke i organizacione uslove koje mora da ispunjava

učesnik na konkursu; uslove obavljanja poslova koji su predmet konkursa; početnu visinu i način plaćanja naknade iz člana 20 ovog zakona i druge uslove od značaja za dodjelu lovišta na korišćenje.

Član 16

Zahtjev za dodjelu lovišta na korišćenje podnosi se Ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnose se dokazi o ispunjenosti uslova predviđenih zakonom i konkursom.

Uz zahtjev za dodjelu lovišta na korišćenje dostavlja se i mišljenje Lovačkog saveza i nadležnog organa lokalne samouprave.

Član 17

Akt o dodjeli lovišta na korišćenje donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Prednost u dodjeli lovišta na korišćenje, pod istim uslovima, ima raniji korisnik lovišta, ako je:

- prema propisima i lovnoj osnovi, u lovištu izgradio lovnotehničke i lovopoprivredne objekte koji se nijesu mogli amortizovati tokom njihovog korišćenja u proteklom periodu;

- u proteklom periodu izvršavao sve ugovorne obaveze i poštovao propise;

- u proteklom periodu sarađivao sa nadležnim inspekcijskim organima pa mu nijesu izricane kazne koje se odnose na korišćenje lovišta;

- uspješno sprovodio mjere zaštite divljači od krivolova i bolesti;

- uspješno sprječavao štete i otklanjao štetne posljedice od divljači na poljoprivrednim i šumskim površinama;

- doprinosio unaprjeđenju i promociji lovstva, lovnih običaja i etike.

Član 18

Ako se ni na ponovljeni konkurs ne javi zainteresovani subjekat, odnosno ako niko od prijavljenih ne ispunjava uslove konkursa, lovište preuzima na korišćenje organ državne uprave nadležan za gazdovanje šumama, najduže na period do tri godine.

Član 19

Odnosi u korišćenju lovišta uređuju se ugovorom koji, na osnovu akta iz člana 17 ovog zakona, zaključuje Ministarstvo i korisnik lovišta, odnosno u skladu sa članom 18 ovog zakona Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za gazdovanje šumama.

Ugovor iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: položaj i veličinu lovišta na kojem se ugovara korišćenje; trajanje i druge uslove korišćenja lovišta; mjere koje je korisnik dužan da preduzme u cilju unaprijeđenja lovišta; procjenu brojnog stanja divljači koja se uzgaja u lovištu po vrstama; uslove raskida ugovora prije isteka vremena korišćenja i druge elemente od značaja za ugovorne strane.

Član 20

Za korišćenje lovišta korisnik lovišta plaća godišnju naknadu.

Sredstva od naknade iz stava 1 ovog člana raspoređuju se:

- 30% sredstva jedinici lokalne samouprave na čijoj se teritoriji lovište nalazi;

- 35% Lovačkom savezu za obavljanje poslova od javnog interesa;

- 35% vlasnicima zemljišta bez prava lova, srazmjerno površini i bonitetu zemljišta obuhvaćenog lovnim površinama lovišta.

Visina i način plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje se ugovorom iz člana 19 ovog zakona. Sredstva iz stava 2 alineja 3 ovog člana korisnik lovišta za utvrđenu namjenu uplaćuje u budžet Crne Gore.

Vlasnici zemljišta, kao korisnici sredstava iz stava 2 alineja 3 ovog člana, podnose zahtjev sa potrebnom dokumentacijom Lovačkom savezu do kraja godine za tekuću godinu, koji u njihovo ime podnosi jedinstven zahtjev Ministarstvu za isplatu tih sredstava do 20. januara tekuće za prethodnu godinu.

Obrazac zahtjeva iz stava 4 ovog člana, kao i način i bliže uslove za vođenja evidencije zahtjeva i isplatu sredstava iz stava 2 alineja 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 21

Korisnik lovišta je dužan da, po potpisivanju ugovora iz člana 19 ovog zakona, u roku od tri mjeseca, vidno obilježi granice lovišta, zabrana i rezervata i da ih održava za vrijeme korišćenja i da po isteku korišćenja lovište vrati sa obilježenim granicama.

Član 22

Pravo korišćenja lovišta Vlada će, na predlog Ministarstva, oduzeti, ako korisnik lovišta:

- 1) prestane da izvršava prava i obaveze utvrđene ugovorom o korišćenju lovišta i ovim zakonom;
- 2) ne donese lovnu osnovu ili godišnji lovni plan, u skladu sa zakonom;
- 3) ne sprovodi mjere predviđene lovnom osnovom, godišnjim lovnim planom ili drugim planskim aktom koji se donosi po ovom zakonu;
- 4) sredstva ostvarena korišćenjem lovišta ne koristi u svrhe određene ovim zakonom;
- 5) u toku korišćenja lovišta, prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je stekao pravo na korišćenje lovišta;
- 6) nije zainteresovan za korišćenje lovišta zbog promjene ustanovljenih granica lovišta ili promjene statusa lovišta;
- 7) prestane sa radom.

Postupak oduzimanja prava korišćenja lovišta, po osnovu stava 1 ovog člana, može pokrenuti Ministarstvo.

Inicijativu za pokretanje postupka za oduzimanje prava korišćenja lovišta može dati nadležni inspekcijski organ, Lovački savez i nadležni organ jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi lovište.

U slučaju oduzimanja prava korišćenja lovišta, korisnik lovišta je dužan da naknadi nastalu štetu osim slučaju iz stava 1 tačka 6 ovog člana.

IV. PLANSKI DOKUMENTI ZA GAZDOVANJE SA DIVLJAČI

1. Program razvoja lovstva

Član 23

U cilju planiranja gazdovanja, razvoja i unaprjeđivanja lovstva u Crnoj Gori, Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Program razvoja lovstva za period od najmanje 10 godina.

Na nacrt Programa razvoja lovstva Ministarstvo pribavlja mišljenje organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine, Lovačkog saveza, nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i institucija iz oblasti zaštite prirode.

Program razvoja lovstva sadrži: prikaz stanja lovstva, prirodne i druge uslove za razvoj lovstva, stanje fonda divljači, ciljeve gazdovanja i mjere za ostvarivanje tih ciljeva, mjere zaštite divljači, mjere za sprječavanje šteta od divljači, lov divljači, ekonomsko-finansijske osnove gazdovanja i druge elemente od značaja za divljač i lovstvo.

Program razvoja lovstva i planski akti iz oblasti šumarstva i poljoprivrede međusobno se usklađuju.

2. Lovna osnova

Član 24

Za svako lovište donosi se lovna osnova za period od 10 godina.

Lovnom osnovom definišu se osnovni ciljevi, smjernice i mjere za očuvanje i razvoj pojedinačnih vrsta divljači u lovištu, načela za intervencije u pojedinačnim vrstama divljači putem lova i druga pitanja od značaja za divljač i lovstvo.

Član 25

Lovnu osnovu donosi korisnik lovišta, uz prethodno mišljenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i uz saglasnost Ministarstva, u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ugovora o korišćenju lovišta, odnosno najkasnije tri mjeseca prije isteka važnosti prethodne osnove.

Lovna osnova mora biti usklađena sa programom razvoja lovstva, osnovama gazdovanja šumama i drugim planskim dokumentima.

Član 26

Lovna osnova zasniva se na prikazu brojnog stanja svih vrsta divljači koje stalno ili sezonski žive u lovištu i na broju divljači koja se može uzgajati u lovištu, vodeći računa o prisutnosti zaštićene faune i ne narušavajući prirodne odnose među tim vrstama.

Brojno stanje divljači i struktura populacije koja se uzgaja, odnosno može uzgajati u lovištu, mora se postići u roku utvrđenom lovnom osnovom, koji ne može biti duži od pet godina za sitnu, a deset godina za krupnu divljač.

Planiranje odstrijela divljači vrši se u skladu sa brojnim stanjem, starosnom i polnom strukturom divljači u lovištu i potrebama za opstanak zaštićene faune, vodeći računa o ekološkoj ravnoteži populacija divljači i racionalnom korišćenju.

Izuzetno od st. 2 i 3 ovoga člana, u slučajevima kada se za uzgoj, zaštitu i korišćenje pojedinih vrsta divljači donesu posebni nacionalni i akcioni planovi sa tim vrstama divljači gazdovaće će se u skladu sa tim planovima i ugovorom o korišćenju lovišta bez obzira na važeće lovne osnove.

Planove iz stava 4 ovog člana donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Član 27

Lovnom osnovom se, radi obezbjeđenja što povoljnijih uslova za reprodukciju divljači, izdvaja pod lovni rezervat i lovni zabran najmanje 1/4 lovne površine lovišta.

Godišnjim lovnim planom se, u skladu sa lovnom osnovom, bliže utvrđuju način i uslovi upravljanja populacijama divljači u lovnom rezervatu i lovnom zabranu iz stava 1 ovog člana.

Član 28

Vlasnici, odnosno korisnici zemljišta i voda na kojima se prostire lovište dužni su dozvoliti vršenje radnji i mjera koje su predviđene lovnom osnovom i drugim planskim aktima koji se donose po ovom zakonu.

Vlasnici zemljišta na čijoj teritoriji se nalazi lovište imaju pravo na novčanu naknadu, u skladu sa ovim zakonom.

Član 29

O ostvarivanju obaveza korisnika lovišta utvrđenih lovnom osnovom i drugim planskim aktima koji se donose po ovom zakonu, Lovački savez podnosi svoje nalaze i ocjene Ministarstvu, najmanje jedanput godišnje.

Član 30

Bliže propise o sadržini i načinu izrade lovne osnove, učešću zainteresovanih u postupku njenog donošenja, kao i rokovima za njeno donošenje donosi Ministarstvo.

3. Godišnji lovni plan

Član 31

Za sprovođenje lovne osnove korisnik lovišta donosi godišnji lovni plan.

Saglasnost na godišnji lovni plan daje Ministarstvo.

Godišnji lovni plan važi za period od 1. aprila tekuće do 31. marta naredne godine - lovnu godinu, a donosi se najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Godišnji lovni plan mora biti u skladu sa lovnom osnovom i sadržati sve vrste radova i mjera po obimu, mjestu i vremenu koje treba preduzeti u lovištu u lovnoj godini, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Korisnik lovišta dužan je da vodi evidenciju izvršenih radova i sprovedenih mjera predviđenih godišnjim lovnim planom i da, o izvršenim radovima i preduzetim mjerama u prethodnoj lovnoj godini, dostavi izvještaj Ministarstvu, Lovačkom savezu, nadležnom organu jedinice lokalne samouprave za lovište koje se nalazi na njenoj teritoriji i institucijama iz oblasti zaštite prirode, najkasnije do 15. aprila tekuće za proteklu lovnu godinu.

Bliži sadržaj i način izrade godišnjeg lovног plana propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

4. Katastar lovišta

Član 32

Za svako lovište vodi se katastar lovišta o granici lovišta na terenu, površini i strukturi površina lovišta, vrsti divljači i njenom brojnom stanju i lovnim objektima u lovištu.

Katastar lovišta vodi korisnik lovišta i podatke dostavlja Ministarstvu, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i drugim institucijama iz oblasti zaštite prirode.

Bliže propise o sadržaju, izradi, načinu vođenja i dostavljanja podataka katastra donosi Ministarstvo.

5. Centralna lovna evidencija

Član 33

Centralnu lovnu evidenciju vodi Ministarstvo.

Korisnici lovišta dužni su Ministarstvu, radi vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, dostavljati podatke iz planskih akata koji se donose po ovom zakonu, kao i podatke o odstrijelu i trofejima divljači, do 15. aprila tekuće za prethodnu lovnu godinu.

Bliže propise o sadržaju i načinu vođenja centralne lovne evidencije donosi Ministarstvo.

Podaci centralne lovne evidencije su javni.

V. ZAŠTITA I UZGOJ DIVLJAČI

Član 34

Zaštita divljači vrši se čuvanjem lovišta, suzbijanjem nezakonitog lova, određivanjem lovnih sezona za pojedine vrste divljači, skraćivanjem lovne sezone ili smanjenjem broja lovnih dana, spasavanjem od elementarnih nepogoda, dopunskom prehranom i drugim mjerama predviđenim ovim zakonom i planskim aktima, u skladu sa ovim zakonom.

Član 35

Divljač se može loviti samo za vrijeme njene lovne sezone.

Lovne sezone za pojedine vrste divljači koje ne smiju ulaziti u reproduktivni i životni ciklus razvoja kao i vrijeme povratka migratornih ptica na staništa za uzgoj mladih propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Član 36

Trajnom zabranom lova zaštićuju se:

1) dlakava divljač:

- lasica velika, hermelin (*Mustrela erminea* L.);
- mečka (*Ursus arctos* L.) sa mečetom do dvije godine starosti;
- srna (*Capreolus capreolus* L.) i njeno lane;
- divokoza (*Rupicapra rupicapra* L) i njeno jare;
- košuta (*Cervus elaphus*) i njeno tele;

2) pernata divljač:

- veliki tetrijeb, gluhan (*Tetrao urogallus* L.);
- lještarka (*Tetrastes bonasia* L.);

Lovostajem se zaštićuje sljedeća divljač:

1) dlakava divljač:

- jelen (*Cervus elaphus* L.), mužjak;
- jelen lopatar (*Dama dama* L.);
- srna (*Capreolus capreolus* L.), mužjak;
- divokoza (*Rupicapra rupicapra* L.), mužjak;
- muflon (*Ovis musimon* Pall.), mužjak;
- zec (*Lepus europaeus* Pall.);

- vjeverica (*Sciurus vulgaris* L.);
- puh veliki (*Glis glis* L.);
- medvjed (*Ursus arctos* L.), mužjak i ženka bez mečeta do dvije godine starosti;
- divlja mačka (*Felis silvestris* Schr).;

2) pernata divljač:

- fazan (*Phasianus* sp L.);
- prepelica (*Coturnix coturnix* L.);
- jarebica kamenjarka (*Alectrois graeca* Meissn.);
- guska divlja (*Anser anser* L.);
- divlja patka - gluvara (*Anas platyrhynchos* L.);
- patka zviždara (*Anas penelope* L.);
- patka čegrtaljka (*Anas strepera* L.);
- patka glacata (siva plovka) (*Aythya ferina* L.);
- čubasta (krunasta) patka (*Aythya fuligula* L.);
- patka krža (*Anas creca* L.);
- šumska šljuka (*Scolopax rusticola* L.);
- bekasina (*Gallinago gallinago* L.);
- liska crna - baljoška (*Fulica atra* L.);
- golub grivnjaš (*Columba palumbus* L.);
- golub pećinar (*Columba livia* Gmelin.);
- grlica (*Streptopelia turtur* L.);
- gugutka (*Streptopelia decaocto* Friv.).

Lovostaj se može utvrditi i za drugu divljač (nezaštićena divljač), ako bi na određenom području bio ugrožen njen opstanak. Nezaštićena divljač je:

1) dlakava divljač:

- vuk (*Canis lupus* L.);
- šakal (*Canis aureus* L.);
- lisica (*Vulpes vulpes* L.);
- jazavca (*Meles meles* L.);
- tvor (*Putorius putorius* L.);
- mala lasica (*Mustela nivalis* L.);
- kuna bjelica (*Martes foina* Ehr.);
- kuna zlatica (*Martes martes* L.);
- divlja svinja (*Sus scrofa* L.);

2) pernata divljač:

- siva vrana (*Corvus cornix* L.);
- svraka (*Pica pica* L.);
- sojka (*Garrulus grandarius* L.).

Skraćivanje lovne sezone, odnosno lovnih dana može se uvesti, ako u lovištu nastane smanjenje brojnog stanja neke vrste lovostajem zaštićenje divljači ispod prirodnog kapaciteta.

Propis o lovostaju i skraćivanju lovne sezone, odnosno lovnih dana donosi Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Izuzetno, Ministarstvo, na zahtjev korisnika lovišta i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i Lovačkog saveza, može odobriti ulov određenog broja neke zaštićene vrste divljači koja se ne nalazi na CITES listi zaštićenih vrsta divljači u slučaju prekomjerne brojnosti, bolesti, reprodukcije u uzgajalištima, unošenja krupne vrste sisara, potrebe uzgojnog odstrijela, naučnog istraživanja i transporta pojedinih vrsta tih sisara i ptica unutar lovišta, s tim da se tim ulovom, osim u slučaju bolesti, ne smije ugroziti brojno stanje te vrste sisara, odnosno ptica predviđeno lovnom osnovom. Odobrenjem se određuje vrijeme i način lova, kao i drugi bliži uslovi za lov.

U slučaju opasnosti od pojave i širenja zarazne bolesti, Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, može privremeno zabraniti ili narediti lov divljači ili njene određene vrste, a po potrebi narediti i lov određene vrste sisara i ptica koje slobodno žive u prirodi, a koje se ne love. Naredbom za lov određuje se vrijeme i način lova, kao i drugi bliži uslovi za lov.

Član 37

Ministarstvo može privremeno:

- 1) skratiti lovostaj ako je to potrebno radi smanjenja brojnog stanja pojedine vrste divljači koja ugrožava poljoprivredne ili šumske kulture, a zbog vremenskih nepogoda nije bilo moguće izvršiti planirani odstrijel divljači;
- 2) dozvoliti lov za vrijeme lovostaja ako to zahtijevaju potrebe nauke i nastave, kao i zaštita zdravlja ljudi, stoke i divljači;
- 3) zabraniti lov pojedine vrste divljači radi zaštite zdravlja ljudi i stoke, zaštite njenog brojnog stanja ili zbog pojave hemijskog, biološkog ili radiološkog zagađivanja ili otklanjanja posljedica od tih zagađenja;
- 4) do dodjele određenog lovišta na korišćenje, ovlastiti Lovački savez za izvršenje sanitarnog odstrijela, redukovanih odstrijela ili izlova divljači na površinama na kojima se ugrožava sigurnost ljudi i imovine ili na kojima prema drugim propisima divljač ne smije boraviti (aerodromi i slično).

Član 38

Ako se utvrdi od strane nadležnog inspekcijskog organa da je u lovištu, u toku lovne sezone, nastalo osjetnije smanjenje brojnog stanja određene vrste divljači, uslijed prekomjernog izlova, elementarne nepogode ili zdravstvene ugroženosti divljači, korisnik lovišta je obavezan da zabrani lov te vrste divljači, kao i da preduzme sve mjere radi uspostavljanja brojnog stanja divljači utvrđenog lovnom osnovom, odnosno godišnjim lovnim planom.

Ako korisnik lovišta ne postupi u smislu stava 1 ovog člana, raskida se ugovor o korišćenju lovišta a sproveđenje tih mjera, o njegovom trošku, obezbjeđuje Ministarstvo.

Član 39

Reprodukциjom i uzgajanjem u objektima za kontrolisano gajenje divljači-uzgajalištima mogu se baviti privredna društva, preduzetnici i druga pravna lica po odobrenju nadležnog organa lokalne samouprave i uz saglasnost Ministarstva, koje se daje po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine i korisnika lovišta.

Reprodukacija i uzgajanje divljači iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu programa uzgoja divljači.

Program uzgoja divljači donose privredna društva, preduzetnici i druga pravna lica na period od pet godina, uz saglasnost Ministarstva.

Bliže propise o načinu i uslovima za uzgajanje u objektima iz stava 1 ovog člana i sadržini i načinu izrade programa uzgoja divljači donosi Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Član 40

O divljači koja se nalazi van lovnih površina ili van lovišta stara se vlasnik, odnosno korisnik zemljišta, vode i šume na kojoj se divljač zadržava.

Pod staranjem, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se zaštita divljači od nezakonitog lova, proganjanja ili uznemiravanja.

Član 41

Zabranjeno je trovanje i hvatanje divljači i uništavanje njenih mladunaca, gnijezda, legla i jaja.

Kad to zahtijevaju potrebe nauke, uz odgovarajuću stručnu podlogu, korisnik lovišta je dužan, u skladu sa lovnom osnovom, dozvoliti hvatanje divljači i korišćenje mladunaca, legla i jaja divljači.

Za radnje iz stava 2 ovog člana saglasnost daje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Član 42

Zabranjeno je držanje divljači u zatvorenom ili ograđenom prostoru bez dozvole Ministarstva.

Za potrebe obuke i ispitivanja urođenih osobina lovačkih pasa, Ministarstvo može, na zahtjev korisnika lovišta, odobriti držanje divljači u ograđenom prostoru.

Bliže popise o držanju divljači u ograđenom prostoru iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Član 43

Zabranjeno je svim licima kretanje kroz lovište sa puškom, lovačkim psima i drugim sredstvima za lov, kao i kretanje van puteva koji služe opštoj upotrebi bez odobrenja korisnika lovišta, izuzev pripadnicima nadležnih državnih organa sa službenim naoružanjem u vezi sa vršenjem službene radnje.

Član 44

Za ulov pojedinih vrsta divljači, koje nanose štetu lovištu, imovini pravnih lica i fizičkih lica, Ministarstvo, nadležni organ lokalne samouprave ili korisnik lovišta mogu ustanoviti nagradu.

Aktom o ustanavljanju nagrade utvrđuje se naročito: vrsta divljači za koju se ustanavljava nagrada, uslovi, visina i način dodjeljivanja nagrade.

Član 45

Korisnik lovišta dužan je pojedine vrste divljači u lovištu svesti na brojno stanje kojim se neće ugrožavati zaštićene vrste slobodnih sisara i ptica i domaće životinje, u skladu sa zakonom.

Vlasnici pasa ne smiju puštati pse da se bez vidno obilježenog okovratnika i kontrole kreću po lovištu.

Ovčarski psi mogu biti u lovištu samo uz stado.

Korisnik lovišta dužan je na pogodan način da ukloni pse i mačke koje se kreću bez kontrole po lovištu, na udaljenosti većoj od 200 m od naseljenih objekata i stada.

Vlasnici pasa odgovorni su za štetu koju njihovi psi pričine u lovištu.

Član 46

Pravo korišćenja lovištem može se dodijeliti samo pravnim licima koja obezbijede da stručne poslove uzgoja, zaštite i organizovanja lova divljači obavljaju lica koja imaju najmanje četvrti nivo okvira kvalifikacija (IV): šumarske, veterinarske ili poljoprivredne struke.

Član 47

Korisnik lovišta je dužan da obezbijedi i organizuje službu čuvanja lovišta, u skladu sa propisom koji donosi Ministarstvo.

Službu čuvanja lovišta vrše čuvari lovišta i druga stručna lica koja za to ovlasti korisnik lovišta (u daljem tekstu: lovočuvar), a koja ispunjavaju uslove iz stava 3 ovog člana.

Lovočuvar može biti lice koje ima stručnu kvalifikaciju čuvara lovišta - rezervata, položen lovački ispit i koje ispunjava uslove za nošenje oružja, u skladu sa zakonom kojim je uređeno oružje.

Stručnu kvalifikaciju iz stava 3 ovog člana može steći lice koje ima treći nivo okvira kvalifikacija (III) ili četvrti nivo okvira kvalifikacija (IV), u skladu sa Zakonom o nacionalnim stručnim kvalifikacijama.

Lovočuvar vrši službu čuvanja lovišta u uniformi, naoružan i sa službenom legitimacijom.

Bliže propise o uniformi, službenom naoružanju i legitimaciji lovočuvara donosi Ministarstvo.

Član 48

Lovočuvar je ovlašćen da:

1) od lica zatečenog sa sredstvima za lov ili lovačkim psima u lovištu zahtijeva da pokaže lične isprave kojima se utvrđuje njegov identitet, dozvolu za lov, lovnu kartu i oružni list, kao i dokumenta koja potvrđuju rasnost i identitet psa (redovnik ili drugi međunarodno ustanovljeni model obilježavanja);

2) izvrši pregled vozila i drugih sredstava za prevoz ili prenošenje stvari za koje postoje osnovi sumnje da prevoze ulovljenu divljač i njene djelove, kao i da vrši kontrolu u cilju pronalaženja sredstava kojima je izvršen prekršaj ili krivično djelo koje se odnosi na lov;

3) zahtijeva lične isprave od lica zatečenog u vršenju prekršaja ili krivičnog djela koje se odnosi na lov i od lica za koje postoje osnovi sumnje da je izvršilo prekršaj ili krivično djelo koje se odnosi na lov;

4) pregleda ulov i sredstva za lov, kao i da utvrdi da li je lov obavljen u skladu sa propisima;

5) fotografiše ili snimi lica koja su izvršila ili pokušala da izvrše nezakonitu radnju, nezakonito ulovljenu ili uhvaćenu divljač, trofeje i druge djelove divljači, pse, kao i lovačko oružje, predmete i druga sredstva kojima je izvršen nezakonit lov ili nanijeta šteta lovištu;

6) privremeno oduzme ulov, sredstva za lov, kao i vozila i druge predmete, ako postoje osnovi sumnje da su upotrijebljeni ili bili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela ili prekršaja koji se odnosi na lov ili da su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog krivičnog djela ili prekršaja;

7) o utvrđenim nepravilnostima sačini zapisnik i odmah obavijesti odgovorno lice korisnika lovišta, a po potrebi policiju i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove;

8) vrši, po potrebi sanitarni odstrijel divljači i pasa i mačaka latalica, koje se bez kontrole kreću po lovištu;

9) lice bez javnih isprava zatećeno u vršenju nezakonitih radnji u lovištu zadrži do dolaska policije;

10) zatraži pomoć policije i lovnog inspektora ako je onemogućen u vršenju poslova lovočuvarske službe;

11) preduzima druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlašćen.

Rodovnik iz stava 1 ovog člana izdaje Kinološki savez Crne Gore.

Lovočuvar je dužan da na zahtjev lica koje kontroliše pokaže svoju službenu legitimaciju.

Lovočuvar je dužan da licu od kojeg su oduzeta sredstva za lov i drugi predmeti izda potvrdu.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, lice koje je zatećeno sa sredstvima za lov, na ulazu u lovište ili na udaljenosti do 50 metara od granica lovišta, dužno je da na zahtjev lovočuvara pokaže dozvolu za lov, lovnu kartu, oružni list i ličnu ispravu kojom se utvrđuje identitet i da omogući pregled ulova, sredstava za lov, vozila i drugih transportnih sredstava.

Član 49

Korisnik lovišta dužan je da odmah preduzme mjere i radnje propisane ovim zakonom za bespravne radnje koje je utvrdio lovočuvar, kao i da kod nadležnog organa pokrene odgovarajući postupak protiv lica koja su te radnje izvršila.

VI. JAVNI INTERES U OBLASTI ZAŠTITE DIVLJAČI I LOVSTVA

Član 50

Poslovi od javnog interesa u oblasti zaštite divljači i lovstva su, ovim zakonom, određeni poslovi koji se vrše radi očuvanja i zaštite divljači i njene životne sredine.

Poslove iz stava 1 ovog člana vrše Ministarstvo, Lovački savez i korisnici lovišta.

Ministarstvo propisuje uslove koje, za obavljanje poslova i aktivnosti iz stava 1 ovog člana, moraju da ispunjavaju Lovački savez i korisnici lovišta, u pogledu prostora, opremljenosti i kadrova.

Član 51

Ministarstvo vrši sljedeće poslove:

- organizuje pripremu Programa razvoja lovstva;
- sakuplja, obrađuje i analizira podatke i priprema informacije o stanju i razvoju populacije divljači;
- vodi centralnu lovnu evidenciju i baze podataka o divljači u lovištima;
- priprema stručne osnove za davanje lovišta na korišćenje;
- vodi evidenciju korisnika lovišta i zaposlenih lica kod korisnika lovišta;
- procjenjuje štetu koju prouzrokuje zaštićena divljač prema metodologiji iz člana 54 stav 2 ovog zakona;
- uređuje evidenciju podatka o površinama poljoprivrednih zemljišta i šuma u lovištima, koje po službenoj dužnosti dostavlja organ državne uprave nadležan za vođenje katastra nepokretnosti;
- pomaže ospozobljavanje i edukovanje lovaca;
- vrši druge poslove u upravljanju, zaštiti, korišćenju i unapređivanju divljači, lovstva i korišćenja lovištima, u skladu sa zakonom.

Član 52

Lovački savez sarađuje sa odgovarajućim državnim i stručnim organima u slučajevima koji se odnose na gazdovanje sa divljači, lovstvo i zaštitu životne sredine. Pored poslova i zadataka koje obavlja u javnom interesu, Lovački savez u svom osnivačkom aktu može odrediti i druge poslove i zadatke iz oblasti lovstva.

Lovački savez sredstva za svoj rad obezbjeđuje iz članarina, dijela naknade za korišćenje lovišta, prihoda od vršenja javnih ovlašćenja, donacija i iz drugih izvora.

Lovački savez ima statut, na koji saglasnost daje Ministarstvo.

Statutom Lovačkog saveza se utvrđuju, naročito: poslovi Lovačkog saveza i način njihovog vršenja; unutrašnja organizacija; organi upravljanja; zastupanje i predstavljanje; finansiranje; način obezbjeđenja javnosti rada; javne označke (pečat, amblem i dr.); način donošenja izmjena i dopuna statuta i druga pitanja od interesa za Lovački savez.

Rješenjem o upisu u registar koji vodi Ministarstvo, Lovački savez stiče svojstvo pravnog lica, kao i nacionalne asocijacije lovaca.

Upis u registar vrši se na osnovu prijave za upis uz koju Lovački savez podnosi akt o osnivanju i statut.

Sadržinu i način vođenja registra iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 53

Lovački savez vrši sljedeće poslove:

- zastupa interes lovačkih organizacija, korisnika lovišta i lovaca u zemlji i inostranstvu;
- organizuje polaganje lovačkih ispita, sokolarskih ispita i ispita za ocjenjivače trofeja divljači, po programu i na način predviđen ovim zakonom;
- sarađuje na pripremi stručnih podloga za donošenje programa razvoja lovstva, lovnih osnova i lovnih planova;
- utvrđuje minimalni cjenovnik odstrijeljene divljači i njenih djelova;
- vodi lovačko informacioni sistem Lovačkog saveza;
- vodi evidenciju o izdatim dozvolama za lov sokolarenjem;
- sarađuje u naučno istraživačkom radu u vezi sa divljači i lovstvom;
- učestvuje u organizovanju i izvođenju obrazovanja i prosvjećivanja lovaca koje se odnosi na zaštitu životne sredine i komunikacije sa vlasnicima zemljišta i šuma i sa javnošću;
- izdaje i sarađuje pri izradi stručne literature i publikacija iz oblasti divljači i lovstva;
- stara se o razvoju lovačke kinologije i lovnog streljaštva;
- izdaje lovne karte;
- organizuje izložbe trofeja divljači u skladu sa ovim zakonom;
- sarađuje u propagiranju svih vidova lovnog turizma;
- vrši druge poslove i zadatke od javnog interesa odredene ovim zakonom.

Član 54

Korisnici lovišta obavljaju sljedeće poslove i zadatke od javnog interesa:

- izvode planirane mjere za zaštitu divljači i njene životne sredine, kao i mjere za očuvanje i poboljšanje životnih uslova divljači;
- izvode sanitarni odstrijel bolesne ili povrijeđenje divljači;
- sarađuju pri izvođenju mjera preventivne zdravstvene zaštite divljači i dopremaju uginulu divljač na veterinarski pregled;
- vode evidencije o zaplijenjenoj i nađenoj uginuloj divljači;
- utvrđuju i prate brojno stanje divljači i vode evidencije o brojnom stanju divljači i utvrđuju usklađenost divljači sa životnom sredinom na osnovu bioloških pokazatelja;
- sakupljaju, u saradnji sa institucijama iz oblasti zaštite prirode, podatke o divljači i njenoj životnoj sredini po određenoj metodologiji monitoringa;
- izvode planirane mjere za sprječavanje štete od divljači i na divljači;
- procjenjuju štete od divljači i na divljači;
- obezbjeđuju naknade za štete od divljači vlasnicima ili korisnicima zemljišta;
- obezbjeđuju stalnu kontrolu nad stanjem u sredini gdje divljač egzistira i obavještavaju nadležni državni organ o nedozvoljenim radnjama;
- čuvanja lovišta i druge poslove zaštite u skladu sa propisima;
- obezbjeđuju praktično obrazovanje iz oblasti gazdovanja sa divljači i lovstva;
- učestvuju u obrazovanju i ospozobljavanju lovaca;
- izdaju dozvole za lov;
- komuniciraju sa vlasnicima zemljišta i šuma i sa javnošću;

- ponovo naseljavaju i unose rijetke i ugrožene autohtone vrste divljači i uspostavljaju odgovarajuću životnu sredinu;

- sarađuju u naučno-istraživačkom radu koji se odnosi na divljač i lovstvo;
- sarađuju pri izradi stručnih podloga za oblikovanje zaštitnih područja;
- izdaju potvrde o porijeklu (proprietnicu) divljači i njenih djelova;
- evidentiraju sredstva ostvarena korišćenjem lovišta;
- druge poslove i zadatke, u skladu sa ovim zakonom.

Metodologiju za utvrđivanje i praćenje brojnog stanja divljači i vođenje evidencije o brojnom stanju divljači, ustanavljanje bioloških pokazatelja usklađenosti divljači sa životnom sredinom i procjenjivanje štete od divljači i na divljač propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Član 55

Poslove iz člana 53 stav 1 alin. 2 i 11, člana 54 stav 1 alineja 13 i člana 71 stav 1 ovog zakona, Lovački savez i korisnici lovišta vrše kao javna ovlašćenja, u skladu sa zakonom.

Protiv akata iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu.

VII. LOV I KORIŠĆENJE DIVLJAČI

Član 56

Lov divljači obuhvata traženje, osmatranje, vabljene, praćenje, snimanje, odstrijel, hvatanje, puštanje ptica grabljivica (sokolarenje), skupljanje odstrijeljene i uginule divljači i njenih djelova (rogovlja, kože i dr.).

Divljač se može loviti samo u lovišta.

Lov sokolarenjem može se organizovati samo na divljač koja se vještački uzgaja.

Član 57

Divljač se lovi, u skladu sa ovim zakonom, odgovarajućim lovačkim oružjem i municijom, fotokamerom i sl. sredstvima, na način zasnovan na načelima lovačke etike, koji ne smije ugrožavati život i zdravlje ljudi, a divljač pretjerano uz nemiravati ili izlagati nepotrebnom mučenju, kao i prouzrokovati štete vlasnicima odnosno korisnicima zemljišta.

Član 58

Divljač je dozvoljeno odstrjeljivati samo lovačkim oružjem koje odgovara snazi i otpornosti pojedine vrste divljači koja se lovi.

Krupnu divljač dozvoljeno je odstrjeljivati samo zrnom iz dugog lovačkog oružja s užlijebljenim cijevima, a divlje svinje i zrnom iz lovačkog oružja s glatkim cijevima kalibra 10, 12, 16 ili 20.

Zabranjen je lov krupne divljači, osim divljih svinja, prigonu, pogonu ili psima.

Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, donosi bliži propis o vrsti i jačini lovačkog oružja i minimalnom kalibru i jačini metka sa kojima je dozvoljeno loviti određenu divljač.

Član 59

U lovnu se smiju koristiti samo lovački psi uz posjedovanje dokumenata koji potvrđuju rasnost i identitet psa.

Tereni za obuku i trening lovačkih pasa određuju se lovnom osnovom. U tu svrhu može se izdvojiti najviše do 5% ukupne površine lovišta.

Za vrijeme obuke i treninga lovačkih pasa zabranjen je lov i uznemiravanje divljači i drugih životinjskih vrsta, kao i nošenje oružja.

Zabranjen je trening i obuka pasa u periodu od 1. marta do 30. juna tekuće godine.

Član 60

Korisnik lovišta opštim aktom utvrđuje: bliže uslove za lov i vrijeme trajanja lova; pravo lovaca u korišćenju ulovljene divljači i njihovih djelova; kontrolu lova divljači; iznos naknade za ulovljenu divljač ili njene djelove, pružene usluge u lovištu, izdavanje propratnica, trofejnih listova i dr.; visinu naknade za izdavanje dozvole za lov, naknadu za učinjenu štetu i mjere bezbjednosti u korišćenju lovišta; mjere za zaštitu životne sredine; odnose i predstavljanje u Lovačkom savezu; odnose sa institucijama i drugim organizacijama iz oblasti zaštite prirode i lokalnom samoupravom; drugo od značaja za lov i korišćenje divljači.

Na akt iz stava 1 ovog člana saglasnost daje Ministarstvo.

Minimalni cjenovnik odstrijeljene divljači i njenih djelova utvrđuje Lovački savez, po prethodno pribavljenom mišljenju korisnika lovišta i uz saglasnost Ministarstva.

Član 61

Divljač mogu loviti fizička lica koja imaju dozvolu za lov i lovnu kartu.

Dozvola za lov se izdaje za svako lovište posebno, a lovna karta za sva lovišta u Crnoj Gori.

Dozvola za lov i lovna karta se izdaje fizičkom licu, izuzev strancu, koje ima položen lovački ispit i odobrenje za nošenje lovačkog oružja i koje je član odgovarajuće lovačke organizacije, a za lov sokolarenjem fizičkom licu koje ima položen lovački i sokolarski ispit i koje je član odgovarajuće lovačke organizacije.

Obrazac i sadržaj dozvole za lov i lovne karte, bliže uslove i način njihovog izdavanja i oduzimanja, kao i visinu naknade za izdavanje lovne karte, odnosno mjerila za utvrđivanje visine naknade za izdavanje dozvole za lov propisuje Ministarstvo.

Sokolarenjem je dozvoljen lov pticama grabljivicomama iz vještačkog uzgoja, biološki čiste vrste poznatog geografskog porijekla, upisanim u evidenciju koju vodi Lovački savez, na osnovu saglasnosti organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Ptice iz stava 5 ovog člana mogu se puštati u lovište radi njihove obuke samo na prostoru namijenjenom za obuku lovačkih pasa i po odobrenju korisnika lovišta.

Način lova sokolarenjem i sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 62

Lovački ispit, sokolarski ispit i ispit za ocjenjivača trofeja divljači polažu se pred ispitnom komisijom koju na predlog Lovačkog saveza obrazuje Ministarstvo.

Lovački i sokolarski ispit iz stava 1 ovoga člana može polagati lice s navršenih 18 godina života.

Program, sadržaj, način i visinu troškova polaganja lovačkog ispita, sokolarskog ispita i ispita za ocjenjivača trofeja divljači, broj i sastav članova ispitne komisije, kao i druga pitanja od značaja za polaganje tih ispita propisuje Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove prosvjete.

Troškovi polaganja lovačkog ispita, sokolarskog ispita i ispita za ocjenjivača trofeja divljači padaju na teret kandidata.

Član 63

Lovac pripravnik je kandidat za polaganje lovačkog ispita, koji je učlanjen kod korisnika lovišta radi obavljanja praktične obuke.

Lovci pripravnici mogu vršiti lov bez prava odstrijela pod nadzorom instruktora, koji je ujedno i odgovoran za protivpravan lov pripravnika i pričinjenu štetu u lovištu.

Član 64

Korisnik lovišta može organizovati, u skladu sa svojim opštim aktom i uz stručnog pratioca, strancu lov na divljač koja se vještački užgaja, kao i divljač čija brojnost obezbjeđuje prirodnu ravnotežu u lovištu, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Prije izdavanja saglasnosti iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo je dužno da pribavi mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Za protivpravan lov i pričinjenu štetu u lovištu, pored stranca i njegovog pratioca, odgovoran je i korisnik lovišta.

Član 65

Na poljoprivrednom zemljištu u lovištu, ako je zasijano ili zasađeno određenim kulturama, Ministarstvo, na predlog korisnika lovišta ili vlasnika, odnosno korisnika tog zemljišta, zabraniće lov u vrijeme kada bi to štetilo tim kulturama.

Član 66

Divljač je zabranjeno loviti:

- 1) načinima i sredstvima kojima se ona masovno uništava (pučanjem sa sačmom u jato ptica i sl.);
- 2) ako je ugrožena požarom, poplavom, sniježnim nanosima, poledicom i drugim elementarnim nepogodama;
- 3) upotrebom reflektora (farova), baklji i drugih svjetlosnih izvora, ogledala, korišćenjem zvučnih mamaca, vještačkih i živih mamaca i omamljujućih sredstava;
- 4) hrtovima, poluhrtovima, nerasnim i neobučenim psima;
- 5) gađanjem iz motornih vozila, motornih čamaca i drugih prevoznih sredstava na motorni pogon, kao i gađenjem motornim vozilima;
- 6) poluautomatskom lovačkom puškom i poluautomatskim lovačkim karabinom sa više od dva metka, vojničkim, streljačkim i prepravljenim (prilagodenim) oružjem; vojničkom i streljačkom municijom, kao i oružjem i municijom manjeg kalibra od propisanog;
- 7) optičkim nišanima za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike, eksplozivom, istjerivanjem plinom ili dimom i svim vrstama hladnog oružja;
- 8) otrovom, omčama, zamkama (u obliku čeljusti i dr.), klopkama, gvožđima, mrežama, električnim uređajima ili drugim sredstvima za masovno hvatanje, odnosno uništavanje;
- 9) krupnu divljač, osim divlje svinje, puškom sačmaricom bez breneka, pomoću psa i skupnim lovom;
- 10) van njene lovne sezone ili nelovnim danima u toku lovne sezone, ako ovim zakonom nije drukčije određeno;
- 11) na nelovnim površinama, ako ovim zakonom nije drukčije određeno;
- 12) u zaštitnoj zoni zaštićenog prirodnog dobra u skladu sa zakonom;
- 13) na udaljenosti manjoj od 200 metara od naselja ili objekata za stanovanje;

- 14) na udaljenosti manjoj od 100 metara od industrijskih objekata, željezničkih pruga i javnih puteva;
- 15) na udaljenosti manjoj od 100 metara od međudržavne granice,
- 16) na udaljenosti manjoj od 300 metara od aerodroma i vojnih objekata;
- 17) prije donošenja godišnjeg lovnog plana;
- 18) u periodu visoke gravidnosti divljači i dok ženke vode mlade;
- 19) lovačkim psima noću;
- 20) ako sniježni pokrivač smrzne i divljač propada, odnosno ako sniježni pokrivač u šumi dostigne visinu iznad 30 cm;
- 21) gađanjem - pucanjem u gnijezda;
- 22) u drugim slučajevima suprotnim zakonu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo može korisniku lovišta odobriti hvatanje određenog broja divljači mrežama, klopkama ili omamljujućim sredstvima, ali samo u naučne svrhe, za vještački uzgoj ili zoološke vrtove.

U cilju izvršavanja obaveza preuzetih ratifikovanim međunarodnim ugovorima, Ministarstvo može propisati i dodatne zabrane u lovnu divljači ili zabraniti lov određene vrste divljači.

Član 67

Ako od divljači, kao i zaštićene vrste slobodnih sisara i ptica nastupi neposredna opasnost po život ljudi ili imovinu, one se mogu odstrijeliti i na nelovnim površinama, kao i na površinama van lovišta, bez obzira da li je dozvoljen lov.

U zavisnosti od slučaja, odobrenje za odstrijel iz stava 1 ovog člana, odnosno akt o opravdanosti odstrijela izdaje Ministarstvo, na zahtjev korisnika lovišta i zainteresovanog pravnog ili fizičkog lica.

Ako je odstrijel potrebno izvršiti na nelovnim površinama ili na površinama van lovišta, akt iz stava 2 ovog člana izdaje Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 68

Korisnik lovišta mora za svu odstrijeljenu i pronađenu uginulu divljač ili njene djelove da evidentira propisane podatke u knjigu evidencija odstrijela i gubitaka.

Korisnik lovišta je dužan da podatke o odstrijeljenoj i pronađenoj uginuloj divljači ili njenim djelovima dostavlja Ministarstvu, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i drugim institucijama iz oblasti zaštite prirode.

Ministarstvo donosi bliži propis o sadržaju knjige evidencija i načinu dostavljanja podataka iz st. 1 i 2 ovog člana.

Član 69

Ulovljena ili pronađena uginula divljač ili njihovi djelovi i trofeji divljači mogu se iznijeti iz lovišta i staviti u promet samo ako je za njih izdata propratnica i trofejni list.

Trofejima divljači, u smislu ovog zakona, smatraju se: rogovlje svih vrsta jelena i srndača; rogori muflona, divokoze i divojarca; zubi (kljove) divljeg vepra; lobanja i krvno medvjeda, vuka, šakala i divlje mačke; lobanja lisice, jazavca, kao i preparirana divljač i njeni preparirani djelovi.

Propratnicu i trofejni list izdaje na propisanom obrascu korisnik lovišta i vodi evidenciju o tome.

Ministarstvo donosi propis o obrascima trofejnog lista, ocjenjivačkog lista i propratnica, njihovoj sadržini, načinu izdavanja, visini naknade za njihovo izdavanje i evidenciji.

Član 70

Divljač i njeni dijelovi mogu se držati, prevoziti ili prenositi izvan lovišta do veterinarsko-sanitarnog pregleda, samo uz potvrdu o porijeklu divljači i njenih djelova, a nakon pregleda i obrade mogu se skladištiti i čuvati, prodavati i kupovati, doraditi i preraditi, izvoziti i uvoziti, s oznakama i potvrdama propisanim zakonom kojim se uređuje veterinarstvo i uz potvrdu o porijeklu divljači i njenih djelova.

Na uvoz i izvoz divljači i djelova divljači primjenjuju se odredbe ovog zakona i posebnih propisa.

Pravna i fizička lica koja obavljuju promet divljači i njenih djelova dužna su da vode evidenciju o vlasniku i porijeklu divljači i njenih djelova i podatke o tome dostavljati Ministarstvu do desetog u mjesecu za protekli mjesec.

Obrazac potvrde o porijeklu divljači i njenih djelova propisuje Ministarstvo.

Član 71

Trofejni list se izdaje na osnovu stručne ocjene komisije koju obrazuje korisnik lovišta od lica koja imaju položen ispit za ocjenjivača trofea divljači.

Komisija iz stava 1 ovog člana vrši ocjenu trofea na osnovu standarda C.I.C.-a.

Evidenciju trofea divljači vodi korisnik lovišta.

Lovački savez obrazuje stalni odbor za ocjenu trofea i izložbe C.I.C.-a, koji potvrđuje vrhunske trofeje divljači i rješava prigovore na ocjenu trofea komisije iz stava 1 ovog člana.

O ocijenjenim trofejima komisije iz stava 1 ovog člana korisnik lovišta izvještava Lovački savez, koji vodi evidenciju o ocijenjenim trofejima divljači. Izvještaji se podnose do 15. aprila tekuće godine za trofeje stečene u protekljoj lovnoj godini.

Lovački savez organizuje izložbe trofea divljači i utvrđuje sadržaj, obim i vrstu trofea za izlaganje na nacionalnim i međunarodnim izložbama.

Radi dostupnosti javnosti Lovački savez prevodi i objavljuje standarde C.I.C.-a.

Član 72

Trofeje divljači iz zemlje dozvoljeno je iznositi uz propisani trofejni list izdat u skladu sa ovim zakonom.

Vlada, na predlog Ministarstva, propisom određuje vrijednost trofea divljači koje je zabranjeno iznositi iz zemlje.

Vrhunski trofej divljači zabranjeno je trajno iznijeti iz zemlje.

Ulovljena i preparirana divljač i njihovi djelovi, kao trofeji, mogu se iznijeti iz zemlje samo uz odobrenje Ministarstva, o čemu se vodi posebna evidencija.

VIII. OGRANIČENJA U INTERVENCIJAMA U PROSTORU GDJE DIVLJAČ ŽIVI

Član 73

Zabranjene su intervencije u prostoru koje mogu suštinski promijeniti životne uslove divljači, bez saglasnosti Ministarstva.

Intervencije iz stava 1 ovog člana su, prije svega, intervencije koje:

- sužavaju životni prostor i smanjuju mogućnost ishrane divljači;
- smanjuju mogućnost gniježđenja, izlijeganja i uzgoj mladunaca ili mijenjaju prirodni životni ritam divljači unošenjem nemira;
- sprječavaju kontakte između divljači ili neposredno ugrožavaju njihov život.

Prije izdavanja saglasnosti iz stava 1 ovog člana Ministarstvo o trošku investitora izrađuje procjenu uticaja odnosnih intervencija na životne uslove divljači i pribavlja mišljenje i institucija iz oblasti zaštite životne sredine.

Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne, sredine donosi bliži propis o mjerilima, uslovima i ograničenjima za intervencije u prostor koje bi moglo suštinski promijeniti životne uslove divljači.

Član 74

Osnove za gazdovanje šumama moraju sadržati odredbe o poštovanju životnih zahtjeva divljači, a koje su preuzete iz programa razvoja lovstva i lovnih osnova.

Kod planiranja sječe stabala u godišnjem izvođačkom projektu moraju se poštovati godišnji životni ritam divljači i životni zahtjevi divljači i, u skladu sa tim, intervenisati u šumi kako bi što manje remetili ritam i zahtjeve divljači.

U šumi su zabranjeni radovi koji bi remetili ili sprječavali nesmetano izvođenje reprodukcije, čije faze su parenje, polaganje, izlijeganje i uzgoj mladunaca.

Šumske puteve i vlake nije dozvoljeno graditi preko rastinja, gnjezdilišta, područja brloga, zimovališta i pasišta divljači. Trase tih saobraćajnica moraju biti najmanje 100 metara udaljene od mjesta u šumi koja su posebno važna za opstanak i ishranu divljači.

U toku sječe i uspostavljanja šumskog reda nije dozvoljeno ostavljati grane i njihovom vučom oštećivati lokve, bare i izvore, kao i travom prekrivene površine u šumi, a u slučaju da se u određenim djelovima šume to ne može izbjegći, onda se poslije obavljenog rada mora uspostaviti prvobitno stanje.

U osnovama za gazdovanje šumama moraju se predvidjeti mјere kojima se čuva plodonosno, bujno i šuplje drveće kao i određeni procenat odumrlog suvog drveća različitih stepena debljine.

Član 75

Kod upotrebe poljoprivrednih zemljišta od strane njihovih vlasnika i korisnika moraju se poštovati smjernice iz planova za gazdovanje sa divljači.

Fitosanitarna sredstva za zaštitu poljoprivrednih kultura smiju se koristiti samo u skladu sa propisima o upotrebni tih sredstava i na način koji divljač najmanje ugrožava.

Ako se upotrebom fitosanitarnih sredstava prouzrokuje uginuće ili oboljelost divljači, za učinjenu štetu se odgovara po opštim propisima o odgovornosti za štetu.

Sjeća, paljenje i drugi oblici uništavanja živih ograda, šiblja, grmova i zaraslih suvih površina na pašnjacima, travnjacima i poljima je zabranjeno u vremenu grijezdenja ptica i izlijeganja mladunaca od 1. februara do 1. avgusta kalendarske godine.

IX. SPRJEČAVANJE I NAKNADA ŠTETE

Član 76

Korisnik lovišta dužan je da preduzima potrebne mјere za sprječavanje štete koju divljač može nanijeti ljudima ili imovini na zemljišta na kojima se prostire lovište.

Vlasnici stoke i zemljišta na kojima se prostire lovište ili koja su u blizini lovišta dužni su da na tom zemljištu i objektima, kao dobar domaćin, preduzimaju sve potrebne mјere za sprječavanje štete iz stava 1 ovog člana.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta imaju pravo i dužnost:

1) odgovarajućim sredstvima preduzimati mјere radi sprječavanja štete od divljači u svojim posjedima, vinogradima, voćnjacima i na usjevima, kao i sarađivati u preduzimanju mјera za

sprječavanje štete od divljači na svom zemljištu sredstvima dobijenim od korisnika lovišta prema njegovim uputstvima;

2) obavještavati korisnika lovišta o okolnostima koje mogu uticati na preduzimanje mjera za sprječavanje štete koju može nanijeti divljač na njihovom zemljištu;

3) da omoguće korisniku lovišta da na njihovom zemljištu preduzima mjere za sprječavanje štete od divljači;

4) ukloniti poljoprivredne usjeve najkasnije mjesec dana od agrotehničkog vremena za berbu ili žetvu roda.

Bliže propise o mjerama iz st. 1 i 2 ovog člana i načinu i postupku za ostvarivanje naknade štete od divljači donosi Ministarstvo.

Član 77

Za štetu koju pričini divljač odgovoran je korisnik lovišta.

Pravo na naknadu štete iz stava 1 ovog člana pripada vlasniku, odnosno korisniku zemljišta samo pod uslovom da je preuzeo sve potrebne mjere za sprječavanje štete.

Član 78

Fizička i pravna lica koja pričine štetu u lovištu bespravnim lovom ili na bilo koji drugi bespravan način dužni su da korisniku lovišta naknade štetu.

Naknada štete iz stava 1 ovog člana obračunava se po odštetnom cjenovniku koji donosi Ministarstvo.

X. SREDSTVA ZA ZAŠTITU I UZGOJ DIVLJAČI I UNAPRJEĐIVANJE LOVSTVA

Član 79

Sredstva za finansiranje zaštite i uzgoja divljači kao djelatnosti od javnog interesa i unaprjeđivanje lovstva obezbjeđuju se iz:

1) sredstava ostvarenih od korisnika lovišta;

2) lovne karte;

3) godišnje naknade koju plaćaju korisnici privrednih lovišta iz člana 20 stav 2 alin. 1 i 2 ovog zakona;

4) sredstava obezbijeđenih u budžetu Crne Gore za podsticanje razvoja lovstva i finansiranje poslova od javnog interesa Lovačkog saveza;

5) drugih prihoda.

Sredstva iz stava 1 ovog člana koja, u skladu sa ovim zakonom, pripadaju Lovačkom savezu koriste se prema njegovom programu, na koji saglasnost daje Ministarstvo.

Izvještaj o realizaciji programa iz stava 2 ovog člana za prethodnu godinu Lovački savez podnosi Ministarstvu prije davanja saglasnosti na program za narednu godinu.

- poglavlje XI. Brisano -

Čl. 80-81

- brisani -

XII. NADZOR

Član 82

Nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, kao i sprovođenja mjera u oblasti divljači i lovstva u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše Ministarstvo i organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora preko lovnog inspektora.

Poslove inspekcijskog nadzora, iz stava 1 ovog člana, vrše lovni inspektori, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Lovni inspektor vrši nadzor, naročito, u odnosu na:

- 1) propisane uslove koje korisnik lovišta mora ispunjavati za korišćenje lovišta;
- 2) sprovođenje lovnih osnova, godišnjeg lovnog plana i programa uzgoja divljači;
- 3) izvršavanje ugovora o uređenju odnosa u korišćenju lovišta;
- 4) poslovne knjige i ostalu dokumentaciju, kada je to potrebno radi uvida u korišćenje sredstava, primjenu propisa i mjera koje se odnose na divljač i lovišta;
- 5) lovljenje divljači, dozvole za lov, lovne karte, izvršavanje obaveza uzgoja divljači i unaprjeđivanje lovstva, propratnice i trofejne listove;
- 6) vođenje katastra lovišta, objekate u lovištu i radove koji se izvode u lovištu;
- 7) knjige evidencija preparatora i kožara i njihovog prostora za čuvanje divljači ili njenih djelova;
- 8) izdvajanje, obračun, evidentiranje i korišćenje sredstava;
- 9) mjere za sprječavanje štete od divljači i na divljači.

Član 83

Kada utvrdi da je povrijeden zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju standardi ili normativi, lovni inspektor je obavezan da, pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, preduzme i sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) privremeno zabrani lov i druge radnje koje su protivne ovom zakonu i propisima donijetih na osnovu ovog zakona;
- 2) privremeno odredi odstrijel određenog broja pojedinačnih vrsta divljači;
- 3) privremeno oduzme protivpravno ulovljenu ili protivpravno prisvojenu uginulu divljač ili njene djelove, odnosno protivpravno stavljenu divljač ili njene djelove u promet, kao i sredstva i predmete kojima su izvršene te radnje;
- 4) zabrani obavljanje lovne djelatnosti ili pojedinih poslova na određeno vrijeme, ukoliko se ta djelatnost, odnosno poslovi obavljaju suprotno ovom zakonu i propisima donijetim na osnovu ovog zakona;
- 5) predlaže oduzimanje prava korišćenja lovišta.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 84

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne doneše lovnu osnovu uz saglasnost Ministarstva u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ugovora o korišćenju lovišta, odnosno najkasnije tri mjeseca prije isteka važnosti prethodne osnove (član 25 stav 1);

2) lovnu osnovu sprovodi bez godišnjeg lovnog plana donijetog uz saglasnost Ministarstva (član 31 st. 1 i 2);

3) godišnji lovni plan nije u skladu sa lovnom osnovom i ne sadrži sve vrste radova i mjera po obimu, mjestu i vremenu koje treba preduzeti u lovištu u lovnoj godini (član 31 stav 4);

4) za vrijeme trajne zabrane lova, lovostaja ili skraćivanja lovne sezone, odnosno lovnih dana, dozvoli lov zaštićene, odnosno nezaštićene divljači (član 36 st. 1 do 4);

5) u slučaju opasnosti od pojave ili širenja zarazne bolesti ne postupi po naredbi Ministarstva (član 36 stav 7);

6) ne zabrani lov određene vrste divljači kod koje u lovištu, u toku lovne sezone, nastane osjetnije smanjenje brojnog stanja ili ne preduzme sve mjere radi uspostavljanja brojnog stanja te vrste divljači utvrđenog lovnom osnovom, odnosno godišnjim lovnim planom (član 38 stav 1);

7) ako ne doneše program uzgoja divljači na period od pet godina, uz saglasnost Ministarstva ili reprodukciju i uzgajanje divljači ne vrši na osnovu tog programa (član 39 st. 2 i 3);

8) truje i hvata divljač i uništava njene mладунче, gnijezda, legla i jaja (član 41 stav 1);

9) ne obezbijedi da stručne poslove uzgoja, zaštite i organizovanja lova divljači obavljaju lica koja imaju četvrti nivo okvira kvalifikacija (IV): šumarske, veterinarske ili poljoprivredne struke (član 46);

10) strancu organizuje lov bez saglasnosti Ministarstva i uz stručnog pratioca (član 64 stav 1);

11) iznese iz zemlje ulovljenu ili prepariranu divljač ili njihove djelove, kao trofeje, bez odobrenja Ministarstva (član 72 stav 4).

Novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.200 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu, a fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 8 i 11 ovog člana.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 7 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 8 ovog člana, pored novčane kazne, učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili bili namijenjeni za izvršenje prekršaja.

Član 85

Novčanom kaznom u iznosu od 1.200 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) u roku od tri mjeseca po potpisivanju ugovora o korišćenju lovišta ne izvrši vidno obilježavanje granica lovišta, zabrana ili rezervata i ne održava ih za vrijeme korišćenja lovišta ili lovište po isteku ugovora o korišćenju ne vrati sa obilježenim granicama (član 21);

2) ne podnese Ministarstvu nalaze i ocjene o ostvarivanju obaveza korisnika lovišta utvrđenih lovnom osnovom ili drugim planskim aktima koji se donose po ovom zakonu, najmanje jedanput godišnje (član 29);

3) ne vodi evidenciju izvršenih radova i sprovedenih mjera predviđenih godišnjim lovnim planom ili najkasnije do 15. aprila tekuće za proteklu lovnu godinu, ne dostavi izvještaj o izvršenim radovima i preduzetim mjerama u prethodnoj lovnoj godini Ministarstvu, Lovačkom savezu, nadležnom organu jedinice lokalne samouprave za lovište koje se nalazi na njenoj teritoriji i institucijama iz oblasti zaštite prirode (član 31 stav 5);

4) ne vodi katastar lovišta ili podatke katastra ne dostavlja Ministarstvu, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i drugim institucijama iz oblasti zaštite prirode (član 32 stav 2);

5) dozvoli lov pojedine vrste divljači van njene lovne sezone (član 35 stav 1);

6) se bavi reprodukcijom i uzgajanjem u objektima za kontrolisano gajenje divljači - uzgajalištima bez odobrenja nadležnog organa lokalne samouprave i bez saglasnosti Ministarstva (član 39 stav 1);

7) ne štiti od nezakonitog lova, proganjanja ili uznemiravanja divljač koja se zadržava na zemljištu čiji je vlasnik ili korisnik, a koje se nalazi van lovnih površina ili van lovišta (član 40);

8) bez prethodne saglasnosti Ministarstva dozvoli hvatanje divljači ili korišćenje njihovih mладунaca, legla ili jaja, kada to zahtijevaju potrebe nauke (član 41 st. 2 i 3);

- 9) drži divljač u zatvorenom ili ograđenom prostoru bez dozvole Ministarstva (član 42 stav 1);
- 10) pojedine vrste divljači u lovištu ne svede na brojno stanje kojim se neće ugrožavati zaštićene vrste slobodnih sisara i ptica i domaće životinje (član 45 stav 1);
- 11) ne ukloni pse i mačke koje se kreću bez kontrole po lovištu, na udaljenosti većoj od 200 m od naseljenih objekata i stada (član 45 stav 4);
- 12) doneše opšti akt kojim utvrđuje prava, bliže uslove i druga pitanja vezana za lov, bez saglasnosti Ministarstva (član 60 st. 1 i 2);
- 13) izda fizičkom licu, izuzev strancu, dozvolu za lov i lovnu kartu koje nema položen lovački ispit i odobrenje za nošenje lovačkog oružja i koje nije član odgovarajuće lovačke organizacije, a za lov sokolarenjem - položen lovački i sokolarski ispit i koje nije član odgovarajuće lovačke organizacije (član 61 stav 3);
- 14) dozvoli lov divljači ako je ugrožena požarom, poplavom, sniježnim nanosima, poledicom ili drugim elementarnim nepogodama (član 66 stav 1 tačka 2);
- 15) dozvoli lov divljači upotrebom reflektora (farova), baklji i drugih svjetlosnih izvora, ogledala, korišćenjem zvučnih mamaca, vještačkih i živih mamaca ili omamljujućih sredstava (član 66 stav 1 tačka 3);
- 16) dozvoli lov divljači hrtovima, poluhrtovima, nerasnim i neobučenim psima (član 66 stav 1 tačka 4);
- 17) dozvoli lov divljači gađanjem iz motornih vozila, motornih čamaca i drugih prevoznih sredstava na motorni pogon ili gaženjem motornim vozilima (član 66 stav 1 tačka 5);
- 18) dozvoli lov divljači poluautomatskom lovačkom puškom ili poluautomatskim lovačkim karabinom sa više od dva metka ili vojničkim, streljačkim ili prepravljenim (prilagođenim) oružjem ili vojničkom i streljačkom municijom, kao i oružjem i municijom manjeg kalibra od propisanog (član 66 stav 1 tačka 6);
- 19) dozvoli lov divljači optičkim nišanima za noćni lov sa mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike, eksplozivom, istjerivanjem plinom ili dimom ili svim vrstama hladnog oružja (član 66 stav 1 tačka 7);
- 20) dozvoli lov divljači otrovom, omčama, zamkama (u obliku čeljusti i dr.), klopkama, gvožđima, mrežama ili električnim uređajima ili drugim sredstvima za masovno hvatanje, odnosno uništavanje (član 66 stav 1 tačka 8);
- 21) dozvoli lov krupne divljači, osim divlje svinje, puškom sačmaricom bez breneka, pomoću psa ili skupnim lovom (član 66 stav 1 tačka 9);
- 22) dozvoli lov divljači van njene lovne sezone ili nelovnim danima u toku lovne sezone (član 66 stav 1 tačka 10);
- 23) dozvoli lov divljači prije donošenja godišnjeg lovnog plana (član 66 stav 1 tačka 17);
- 24) dozvoli lov divljači u periodu visoke gravidnosti divljači ili dok ženke vode mlade (član 66 stav 1 tačka 18);
- 25) dozvoli lov divljači lovačkim psima noću (član 66 stav 1 tačka 19);
- 26) dozvoli lov divljači ako sniježni pokrivač smrzne i divljač propada, odnosno ako sniježni pokrivač u šumi dostigne visinu iznad 30 cm (član 66 stav 1 tačka 20);
- 27) dozvoli lov gađanjem-pucanjem u gnijezda (član 66 stav 1 tačka 21);
- 28) vrši hvatanje divljači bez odobrenja Ministarstva (član 66 stav 2);
- 29) vrši odstrijel divljači ili zaštićene vrste slobodnih sisara i ptica, na nelovnim površinama kao i na površinama van lovišta bez odobrenja Ministarstva (član 67);
- 30) ne evidentira propisane podatke u knjigu evidencija odstrijela i gubitaka, za svu odstrijeljenu i pronađenu uginulu divljač ili njene djelove i ne dostavlja ih Ministarstvu, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i drugim institucijama iz oblasti zaštite prirode (član 68 st. 1 i 2);
- 31) iznese iz lovišta i stavi u promet ulovljenu ili pronađenu uginulu divljač ili njihove djelove ili trofej divljači za koje nije izdata propratnica, odnosno trofejni list (član 69 stav 1);

32) ne izdaje propratnicu, odnosno trofejni list na propisanom obrascu ili ne vodi evidenciju o njihovom izdavanju (član 69 stav 3);

33) divljač ili njene djelove drži, prevozi, prenosi, skladišti, čuva, prodaje, kupuje, dorađuje, preraduje, izvozi ili uvozi bez potvrde o njihovom porijeklu (član 70 stav 1);

34) ne vodi evidenciju o vlasniku i porijeklu divljači i njenih djelova ili podatke o tome ne dostavlja Ministarstvu do desetog u mjesecu za protekli mjesec (član 70 stav 3);

35) trofejni list izdaje bez stručne ocjene komisije ili obrazuje komisiju od članova koji nemaju položen ispit za ocjenjivača trofeja divljači (član 71 stav 1);

36) ne vodi evidenciju trofeja divljači ili ne podnosi izvještaj o ocijenjenim trofejima divljači Lovačkom savezu do 15. aprila tekuće godine za trofeje stečene u protekloj lovnoj godini (član 71 st. 3 i 5);

37) ne vodi evidenciju o ocijenjenim trofejima divljači (član 71 stav 5);

38) vrši intervencije u prostoru koje mogu suštinski promijeniti životne uslove divljači, bez saglasnosti Ministarstva (član 73 stav 1).

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu, a fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 6, 7, 9 i 38 ovog člana.

Član 86

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) se neovlašćeno kreće sa puškom, lovačkim psima ili drugim sredstvima za lov kroz lovište ili van puteva koji služe opštoj upotrebi bez odobrenja korisnika lovišta (član 43);

2) psa pušta da se bez vidno obilježenog okovratnika i kontrole kreće po lovištu (član 45 stav 2);

3) ovčarskog psa ne drži u lovištu samo uz stado (član 45 stav 3);

4) ne vrši službu čuvanja lovišta u uniformi, naoružan i sa službenom legitimacijom (član 47 stav 5);

5) na zahtjev lica koje kontroliše ne pokaže svoju službenu legitimaciju (član 48 stav 3);

6) ne izda potvrdu licu od koga je oduzeo sredstva za lov i druge predmete (član 48 stav 4);

7) na zahtjev lovočuvara, na ulazu u lovište ili na udaljenosti do 50 metara od granica lovišta ne pokaže dozvolu za lov, lovnu kartu, oružni list i ličnu ispravu kojom se utvrđuje identitet ili ne omogući pregled ulova, sredstava za lov, vozila i drugih transportnih sredstava (član 48 stav 5);

8) lovi sokolarenjem divljač koja nije vještački uzbunjana (član 56 stav 3);

9) ne lovi divljač u skladu sa ovim zakonom odgovarajućim lovačkim oružjem i municijom, fotokamerom ili sl. sredstvima i na način kojim se ne ugrožava život i zdravlje ljudi, a divljač pretjerano ne uzinemirava ili izlaže nepotrebnom mučenju, kao i ne prouzrokuje štete vlasnicima odnosno korisnicima zemljišta (član 57);

10) vrši odstrijel divljači lovačkim oružjem koje ne odgovara snazi i otpornosti pojedine vrste divljači koja se lovi (član 58 stav 1);

11) ne vrši odstrijel krupne divljači samo zrnom iz dugog lovačkog oružja s užlijebnjim cijevima, a divlje svinje i zrnom iz lovačkog oružja s glatkim cijevima kalibra 10, 12, 16 ili 20 (član 58 stav 2);

12) u lovnu koristi lovačke pse bez posjedovanja dokumenata koji potvrđuju rasnost i identitet psa (član 59 stav 1);

13) za vrijeme obuke i treninga lovačkih pasa lovi i uzinemirava divljač i druge životinjske vrste ili nosi oružje (član 59 stav 3);

14) trening i obuku pasa vrši u periodu od 1. marta do 30. juna tekuće godine (član 59 stav 4);

15) lovi divljač bez dozvole za lov ili lovne karte, a sokolarenjem bez saglasnosti organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine (član 61 st. 1 i 5);

16) ptice grabljivice iz vještačkog uzgoja ne pušta u lovište radi njihove obuke samo u prostoru namijenjenom za obuku lovačkih pasa ili bez odobrenja korisnika lovišta (član 61 stav 6);

17) vrši lov bez prava odstrijela bez nadzora instruktora (član 63 stav 2);

18) lovi divljač koja se vještački uzgaja ili divljač čija brojnost obezbjeđuje prirodnu ravnotežu u lovištu, bez stručnog pratioca (član 64 stav 1);

19) na poljoprivrednom zemljištu u lovištu koje je zasijano ili zasađeno određenim kulturama lovi u vrijeme kada bi to štetilo tim kulturama, suprotno zabrani Ministarstva (član 65);

20) lovi divljač ako je ugrožena požarom, poplavom, sniježnim nanosima, poledicom ili drugim elementarnim nepogodama (član 66 stav 1 tačka 2);

21) lovi divljač upotrebom reflektora (farova), baklji i drugih svjetlosnih izvora, ogledala, korišćenjem zvučnih mamaca, vještačkih i živih mamaca ili omamljujućih sredstava (član 66 stav 1 tačka 3);

22) lovi divljač hrtovima, poluhrtovima, nerasnim i neobučenim psima (član 66 stav 1 tačka 4);

23) lovi divljač gađanjem iz motornih vozila, motornih čamaca i drugih prevoznih sredstava na motorni pogon ili gaženjem motornim vozilima (član 66 stav 1 tačka 5);

24) lovi divljač poluautomatskom lovačkom puškom ili poluautomatskim lovačkim karabinom sa više od dva metka ili vojničkim, streljačkim ili prepravljenim (prilagođenim) oružjem ili vojničkom i streljačkom municijom, kao i oružjem i municijom manjeg kalibra od propisanog (član 66 stav 1 tačka 6);

25) lovi divljač optičkim nišanima za noćni lov sa mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike, eksplozivom, istjerivanjem plinom ili dimom ili svim vrstama hladnog oružja (član 66 stav 1 tačka 7);

26) lovi divljač otrovom, omčama, zamkama (u obliku čeljusti i dr.), klopkama, gvožđima, mrežama ili električnim uređajima ili drugim sredstvima za masovno hvatanje, odnosno uništavanje (član 66 stav 1 tačka 8);

27) lovi krupnu divljač, osim divlje svinje, puškom sačmaricom bez breneka, pomoću psa ili skupnim lovom (član 66 stav 1 tačka 9);

28) lovi divljač van njene lovne sezone ili nelovnim danima u toku lovne sezone (član 66 stav 1 tačka 10);

29) lovi divljač u periodu visoke gravidnosti divljači ili dok ženke vode mlade (član 66 stav 1 tačka 18);

30) lovi divljač lovačkim psima noću (član 66 stav 1 tačka 19);

31) lovi divljač ako sniježni pokrivač smrzne i divljač propada, odnosno ako sniježni pokrivač u šumi dostigne visinu iznad 30 cm (član 66 stav 1 tačka 20);

32) lovi divljač gađanjem-pucanjem u gnijezda (član 66 stav 1 tačka 21);

33) odstrijeli divljač ili zaštićenu vrstu slobodnih sisara i ptica, bez odobrenja Ministarstva (član 67);

34) iz lovišta iznese i stavi u promet ulovljenu ili pronađenu uginulu divljač ili njene djelove ili trofej divljači za koje nije izdata propratnica, odnosno trofejni list (član 69 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 tač. 13, 15, 17, 18, 20 do 34 ovog člana učiniocu će se, pored novčane kazne, izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili bili namijenjeni za izvršenje prekršaja.

Član 87

Privremeno oduzimanje predmeta iz čl. 84 i 86 ovog zakona, u okviru svojih ovlašćenja, vrše lovočuvare, lovni inspektor i službenici policije.

O privremeno oduzetim predmetima, lica iz stava 1 ovog člana dužna su izdati potvrdu sa tačnim naznačenjem tih predmeta i nalog za njihovo čuvanje.

O izvršenom privremenom oduzimanju predmeta, lica iz stava 1 ovog člana dužna su da odmah obavijeste organ nadležan za pokretanje postupka zbog učinjenog prekršaja.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 88

Lovna područja i lovišta će se ustanoviti, odnosno osnovati u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 89

Do donošenja lovne osnove iz člana 25 ovog zakona, lovištem će se gazdovati na osnovu privremenog godišnjeg lovnog plana koji izrađuje i donosi korisnik lovišta, a odobrava Ministarstvo.

Član 90

Organizacija koja je koristila lovište do dana stupanja na snagu ovog zakona koristiće to lovište do ustanovljavanja, odnosno osnivanja i predaje lovišta na korišćenje po ovom zakonu.

Lovište kojim ne gazduje organizacija iz stava 1 ovog člana, do njegovog ustanovljavanja, odnosno osnivanja i predaje na korišćenje po ovom zakonu, koristiće organ državne uprave nadležan za gazdovanje šumama.

Za korišćenje lovišta Ministarstvo sa organizacijom iz stava 1 ovog zakona zaključuje ugovor koji sadrži, naročito: predmet ugovora, uslove za korišćenje lovišta, mјere za unaprjeđenje lovišta, procjenu brojnog stanja divljači po vrstama, prestanak i raskid ugovora i druge podatke od značaja za prirodu ovog pravnog odnosa.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da za svoje lovočuvare obezbijedi polaganje lovočuvarskog ispita u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 91

Organizaciono-tehničke i druge pripreme za dodjelu lovišta na korišćenje izvršiće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 92

Lovački savez nastavlja da radi po ovom zakonu i dužan je da usaglasi statut i druge akte i izvrši upis u registar koji vodi Ministarstvo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 93

Bliži propisi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primjenjivaće se propisi koji su donijeti na osnovu ovlašćenja iz Zakona o lovstvu („Službeni list RCG“, broj 47/99), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 94

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lovstvu („Službeni list RCG“, broj 47/99).

Član 95

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Prilog

Čl. 23 i 24 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o divljači i lovstvu

Zakon je objavljen u „Službenom listu CG“, br. 48/2015 od 21.08.2015. godine, a stupio je na snagu 29.08.2015.godine

Član 23

Lica koja su do stupanja na snagu ovog zakona obavljala poslove lovočuvara, a koja nemaju stručnu kvalifikaciju čuvara lovišta - rezervata, dužna su da stručnu kvalifikaciju čuvara lovišta - rezervata steknu u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 80 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).